

**1475 SAYILI İŞ KANUNUNA TABİ İŞ YERLERİNDE
İŞVERENLERİN KURACAKLARI OKUL ÖNCESİ
EĞİTİM KURUMLARININ EĞİTİM VE İŞLEYİŞ
ESASLARI HAKKINDA TÜZÜK**

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 18.2.1997 No : 97/9187
Dayandığı Kanunun Tarihi : 14.6.1973 No : 1739
Yayımlandığı R.Gazetenin Tarihi : 1.5.1997 No : 22976
Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 5 Cilt : 36 S:

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç ve kapsam

Madde 1 – Bu Tüzük, 1475 sayılı İş Kanununa tabi işyerlerinde, işverenlerce kurulacak okul öncesi eğitim kurumlarının eğitim ve işleyiş esas ve usullerine ilişkin hükümleri düzenler.

Tanımlar

Madde 2 – Bu Tüzükte geçen okul öncesi eğitim kurumu (kurum), zorunlu ilköğretim çağı kapsamına girmeyen (0-72 ayını tamamlamayan) çocukların bakım ve eğitimlerinin sağlandığı kurumlar olarak;

A) Emzirme odaları: İş Kanununa tabi iş yerlerinde, bir yaşından küçük çocukların bırakılması, bakılması ve emzikli kadınların çocuklarını emzirmeleri için ayrılan odaları,

B) Yurt (Çocuk bakım yurdu-Kreş) : İş Kanununa tabi iş yerlerinde yaşları 0-72 (72 ayını tamamlamayan) arasındaki çocukların bakım ve eğitimlerinin yapıldığı yerleri,

C) Anaokulu: İş Kanununa tabi işyerlerinde yaşları 36-72 ay (72 ayını tamamlamayan) arasındaki çocukların bakım ve eğitimlerinin yapıldığı yerleri

ifade eder.

Kurum açma yükümlülüğü

Madde 3 – İşverenlerin bu Tüzükte belirtilen kurumları açma yükümlülükleri hakkında "Gebe veya Emzikli Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Tüzük" hükümleri uygulanır.

"Gebe veya Emzikli Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Tüzük" hükümleri uyarınca yurt açma yükümlülüğünde olan işverenler anaokulu açmak zorundadırlar.

Kurum yapılarında bulunacak nitelikler ile beslenme, sağlık ve korunma hizmetleri

Madde 4 – Bu Tüzük hükümlerine göre kurulacak kurumlarda, kurum yapılarında bulunacak nitelikler ile beslenme, sağlık ve korunma hizmetleri hakkında "Gebe veya Emzikli Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Tüzük" hükümleri uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yönetim, Eğitim ve Denetim

Kurum personelinin nitelik ve sorumlulukları

Madde 5 – Kurumda çalışacak personelde, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda belirtilen Devlet memurluğuna alınmada aranan genel ve özel şartlarla birlikte aşağıda belirtilen nitelikler de aranır.

A) Yönetici

Kurumun amacına uygun olarak, işleyişle ilgili idari konulardaki her türlü işlerden ve kurumdaki çocukların sağlık kurallarına uygun bir ortam içinde yaşama, gelişme ve eğitimlerinin sağlanmasından birinci derecede sorumlu olmak üzere aşağıdaki niteliklerden birine sahip kişilerden biri yönetici olarak görevlendirilir.

1. Eğitim yönetimi, sosyal hizmetler, çocuk gelişimi ve eğitimi, okul öncesi eğitimi, psikoloji, çocuk sağlığı veya çocuk gelişimi ve anaokulu alanlarından birinde yüksek öğrenim görmüş olmak,

2. Eğitim fakültelerinden veya benzeri yüksek öğretim kurumlarından mezun olup okul öncesi öğretmen ünvanını almış olmak,

3. İlkokul öğretmeni ünvanı olup, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilkokullarda en az beş yıl yönetici olarak çalışmış ve iyi derecede sicil almış olmak,

Yukarıdaki şartlardan birine sahip yönetici bulunamaması halinde, anaokulunda görevli öğretmenlerden birine bu görev geçici olarak verilebilir.

B) Öğretmen

Milli Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, çocukların gelişmelerini sağlamak, iyi alışkanlıklar kazandırmak, onları ilköğretime hazırlamak, şartları elverişsiz çevrelerden ve ailelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratmak, çocukların Türkçeyi doğru ve güzel konuşmalarını sağlamak üzere, çocuk gelişimi ve eğitimi veya okul öncesi eğitimi alanında yüksek öğrenim görmüş, öğretmenlik formasyonuna sahip kişiler anaokulu öğretmeni olarak görevlendirilir.

C) Sağlık personeli

Çocukların periyodik sağlık kontrollerini yapmak, sağlıkla ilgili kayıtlarını tutmak, salgın ve bulaşıcı hastalıklara karşı gerekli önlemleri almak veya aldırarak, sağlık ve temizlik yönünden gerekli denetimleri yapmak üzere, doktor ve hemşireler görevlendirilir.

D) Diğer personel

Kurumdaki çocuk ve grup sayısına göre beslenme, temizlik ve diğer hizmetler için yeterli sayıda personel istihdam edilir. Bu personel için en az ilkokul diploması veya okur yazarlık belgesi almış ve sağlıklı olma şartı aranır.

Yukarıda belirtilen personel dışında, işverence gerekli görüldüğü takdirde, sosyal hizmet uzmanı, beslenme uzmanı ve psikolog, Kız Meslek Lisesi Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Bölümü mezunlarıyla müzik, güzel sanatlar ve spor dalında ihtisas sahibi elemanlar görevlendirilebilir. Bunlar kendi alanları ile ilgili çalışma programları çerçevesinde faaliyet gösterirler.

Kurumlarda yürütülecek eğitim faaliyetleri

Madde 6 – Yaşları ve medeni halleri ne olursa olsun 150'den fazla kadın işçi çalıştırıldığı takdirde, işverenin açacağı okul öncesi eğitim kurumlarında yaşları 0-36 ay arasındaki çocukların eğitim hizmetleri, Milli Eğitim Bakanlığının programlarına, yaşları 36-72 ay (72 ayını tamamlamayan) arasındaki çocukların eğitim hizmetleri ise, Milli Eğitim Bakanlığı program ve mevzuatına göre yürütülür.

Teftiş ve denetim

Madde 7 – Bu Tüzük hükümleri uyarınca işverenlerin kuracakları okul öncesi eğitim kurumlarının eğitim faaliyetleri, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından denetlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Açılan kurumun bildirilmesi

Madde 8 – İşverenler, İş Kanununa tabi işyerlerinde açtıkları kurumla ilgili bilgi ve belgeleri, açılma tarihinden itibaren en geç 30 gün içinde bir rapor halinde Milli Eğitim ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıklarına gönderirler.

Bu raporda aşağıdaki hususlar belirtilir:

A) İşyerinin ünvanı, bağlı olduğu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bölge Müdürlüğü, sicil numarası ve adresi,

B) İşyerinde çalıştırılan toplam işçi sayısı ve kadın işçi sayısı,

C) Kuruma alınan çocuk sayısı, cinsiyeti,

D) Kurumun açık adresi, oda sayısı, oyun yerleri, bahçenin büyüklüğü, bakım ve eğitim araçlarının miktar ve çeşitleri,

Ortaklaşa kurulan kurumların yönetimi

Madde 9 – Kurum birden fazla işveren tarafından ortaklaşa açıldığı takdirde, bu işverenler veya işveren vekilleri ayda en az bir defa toplanarak yönetim ve işleyiş esasları hakkında durum değerlendirmesi yaparlar. Gerekliyorsa iyileştirici önlemler alırlar.

Resmi kurum ve kuruluşlarla işbirliği

Madde 10 – Kurumun anaokulundaki yönetici ve öğretmenleri, eğitim faaliyetlerinin verimli ve sağlıklı olarak gerçekleştirilmesi amacıyla Milli Eğitim Bakanlığına bağlı en yakın okul öncesi eğitim kurumlarıyla işbirliği yaparlar.

Geçici madde 1 – "Gebe veya Emzikli Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Tüzük" hükümleri uyarınca açılmış olan emzirme odaları ve bakım yurtları (kreş), bu Tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç 6 ay içinde yönetim ve eğitim hizmetleri yönünden bu Tüzük hükümlerine uygun hale getirilir.

Yürürlük

Madde 11 – 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 21 inci maddesine göre Milli Eğitim Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca birlikte hazırlanıp Danıştayca incelenmiş olan bu Tüzük hükümleri Resmi Gazetede yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 12 – Bu Tüzük hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.